

مرکز منطقه‌ای داورى تهران
تحت نظارت سازمان حقوقى مشورتى آسیایی-آفريقایی

تهران، میدان هفت تیر، خیابان غفاری، پلاک ۴، طبقه ۷
تلفن: ۸۳ - ۸۸۳۲۴۱۸۲
نمابر: ۸۸۳۲۴۱۸۴
www.trac.ir secretariat@trac.ir

قواعد میانجیگری
مرکز منطقه‌ای داوری تهران

لزام‌الاجرا از ۱۵ ژوئیه ۲۰۲۱

موافقت‌نامه میانجیگری نمونه مرکز منطقه‌ای داوری تهران
بدینوسیله، طرفین توافق می‌نمایند که اختلاف شرح داده شده در
زیر را به میانجیگری مطابق با قواعد میانجیگری مرکز منطقه‌ای
داوری تهران ارجاع دهند.

شرح اختلاف:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

قواعد میانجیگری

۱	بخش نخست: قواعد مقدماتی
۱	ماده ۱: قلمرو اجرا
۲	ماده ۲: درخواست میانجیگری
۳	بخش دوم: میانجیگر
۳	ماده ۳: تعداد میانجیگرها
۳	ماده ۴: تایید یا انتصاب میانجیگر
۳	ماده ۵: اعلامیه قبولی میانجیگر
۴	ماده ۶: جایگزینی میانجیگر
۴	ماده ۷: نقش میانجیگر
۴	ماده ۸: اسقاط مسئولیت
۴	بخش سوم: جریان میانجیگری
۴	ماده ۹: اداره میانجیگری
۵	ماده ۱۰: قانون حاکم
۵	ماده ۱۱: محرمانگی
۶	بخش چهارم: ختم جریان رسیدگی و موافقتنامه حل و فصل اختلاف
۶	ماده ۱۲: ختم جریان رسیدگی
۷	ماده ۱۳: موافقتنامه حل و فصل اختلاف
۷	بخش پنجم: سایر جریانهای رسیدگی
۷	ماده ۱۴: توسل به سایر جریانهای رسیدگی
۷	ماده ۱۵: قابلیت پذیرش دلیل در سایر جریانهای رسیدگی
۸	بخش ششم: هزینهها
۸	ماده ۱۶: هزینههای میانجیگری
۸	ماده ۱۷: تسهیم هزینهها
۸	ماده ۱۸: تودیع هزینهها
۱۰	ضمیمه الف: جدول هزینهها

قواعد میانجیگری مرکز منطقه‌ای داوری تهران

مصوب سازمان مشورتی حقوقی آسیایی-آفریقایی (AALCO)
لازم‌الاجرا از ۱۵ ژوئیه ۲۰۲۱ (۲۴ تیر ۱۴۰۰)*

بخش نخست: قواعد مقدماتی

ماده ۱: قلمرو اجرا

- این قواعد بر تمامی میانجیگری‌ها، اعم از داخلی یا بین‌المللی، که در آن طرفین توافق کرده باشند که اختلافات میان آن‌ها در مورد یک رابطه حقوقی معین - خواه قراردادی یا غیر قراردادی - به میانجیگری بر اساس قواعد میانجیگری («قواعد») مرکز منطقه‌ای داوری تهران («مرکز») ارجاع شود، حاکم است.
- این قواعد بر جریان میانجیگری حاکم می‌باشد، مگر آن‌که هر یک از این قواعد با مقرره‌ای از قانون حاکم بر میانجیگری که طرفین حق عدول از آن را ندارند در تعارض باشد که در این صورت، همان مقرره قانون حاکم اولویت خواهد داشت.
- فرض بر این است که طرفین به قواعدی که در تاریخ شروع میانجیگری قابل اجرا است ارجاع داده‌اند، مگر آن‌که تمامی طرفین به طور کتبی به نحو دیگری توافق کرده باشند.
- مرکز و میانجیگر، در تمامی موضوعاتی که در این قواعد در خصوص آن‌ها تصریح نشده باشد، مطابق روح این قواعد عمل خواهند نمود.

* نسخه انگلیسی قواعد بر سایر نسخ ارجحیت خواهد داشت.

ماده ۲: درخواست میانجیگری

۱. طرف یا طرف‌های درخواست‌کننده میانجیگری («طرف درخواست‌کننده») باید درخواست میانجیگری («درخواست») خود را به یکی از زبان‌های انگلیسی یا فارسی در مرکز ثبت نمایند.
۲. درخواست باید مشتمل بر موارد زیر باشد:
 - الف) تقاضای ارجاع اختلاف به میانجیگری؛
 - ب) نام و اطلاعات تماس طرفین، شامل نشانی پستی، شماره تلفن، نشانی الکترونیک و سایر اطلاعات تماس برای ارتباطات الکترونیکی مناسب، در صورت وجود، و نماینده طرف درخواست‌کننده، در صورت وجود، و همچنین یک نسخه رونوشت نامه نمایندگی؛
 - پ) مشخصات موافقت‌نامه میانجیگری یا شرط میانجیگری در قرارداد موجود که مورد استناد قرار گرفته است؛
 - ت) شرح مختصر اختلاف و ذکر مبلغ مورد اختلاف، در صورت وجود؛
 - ث) تعیین میانجیگر که به طور مشترک توسط طرفین انتخاب شده باشد، یا شرح اوصاف میانجیگر مورد نظر؛ و
 - ج) مدرک نشان‌دهنده پرداخت حق‌الثبت، مطابق با ضمیمه الف قواعد لازم‌الاجرا در زمان ثبت درخواست در مرکز.
۳. درخواست می‌تواند توسط ابزارهای الکترونیک مناسب همچون نامبر یا ایمیل به مرکز ارسال گردد. طرف درخواست‌کننده باید نسخه چاپی درخواست را در صورت درخواست مرکز ارائه دهد. طرفین و مرکز می‌توانند توافق نمایند که تمامی مدارک بعدی را از طریق ابزارهای الکترونیکی مناسب ارسال نمایند.
۴. در مواردی که حق‌الثبت پرداخت نشده باشد، یا در صورت قصور خواهان در رعایت هر یک از الزامات ذیل بند ۲ این ماده، مرکز از طرف درخواست‌کننده می‌خواهد در مدت مناسبی که مرکز تعیین می‌کند، نسبت به رفع نواقص اقدام نماید. همچنین در صورتی که درخواست به انگلیسی یا فارسی ارائه نشده باشد، مرکز می‌تواند درخواست نماید که در مدت مزبور ترجمه درخواست نیز ارائه شود. چنانچه درخواست‌کننده در مدت تعیین‌شده دستورات مزبور را اجرا نماید، در این صورت اینگونه فرض می‌شود که درخواست در تاریخ دریافت آن توسط مرکز، به طور صحیح ثبت شده است.

بخش دوم: میانجیگر

ماده ۳: تعداد میانجیگرها

۱. به جز در مواردی که تمامی طرفین به طور کتبی به نحو دیگری توافق کرده باشند، رسیدگی با یک میانجیگر انجام می‌پذیرد.
۲. در جایی که بیش از یک میانجیگر وجود داشته باشد، به عنوان یک اصل کلی، میانجیگرها به اتفاق عمل می‌نمایند.

ماده ۴: تایید یا انتصاب میانجیگر

۱. طرفین می‌توانند به طور مشترک یک میانجیگر را جهت تایید توسط مرکز تعیین نمایند. تعیین مشترک میانجیگر پس از تایید مرکز واجد اثر می‌شود.
۲. در صورت عدم تعیین میانجیگر به طور مشترک از سوی طرفین، مرکز باید با در نظر گرفتن توصیف طرفین از اولویت‌های ایشان، آن طور که مطابق ماده ۲-۲(ث) این قواعد نزد مرکز ثبت شده، یک میانجیگر را نصب نماید. مرکز باید پیش از انتصاب نظرات طرفین را جویا شود.

ماده ۵: اعلامیه قبولی میانجیگر

۱. پس از تایید یا انتصاب میانجیگر توسط مرکز، وی باید اعلامیه قبولی، در دسترس بودن، بی‌طرفی و استقلال را امضا نماید. میانجیگر باید هرگونه اوضاع و احوالی را که ممکن است در مورد بی‌طرفی یا استقلال وی شک و تردید موجهی ایجاد کند، به طور مکتوب به مرکز افشا نماید. مرکز باید چنین اطلاعاتی را به طور کتبی به طرفین ارائه دهد و برای هرگونه اظهار نظر طرفین در مورد این اطلاعات، مدت زمانی تعیین نماید.
۲. در جریان میانجیگری، میانجیگر باید بی‌طرف و مستقل از طرفین باقی بماند و برای اداره میانجیگری در دسترس باشد. چنانچه در جریان میانجیگری، میانجیگر به وجود هرگونه اوضاع و احوالی که ممکن است بی‌طرفی یا استقلال وی از طرفین یا در دسترس بودن وی را تحت تأثیر قرار دهد، پی ببرد، باید سریعاً طرفین را مطلع سازد. در چنین شرایطی، میانجیگر می‌تواند به کار خود ادامه دهد، مشروط بر آنکه طرفین به طور مشترک توافق داشته باشند. در صورت وجود اختلاف نظر میان طرفین، مرکز مطابق ماده ۶ این قواعد، اقدام به جایگزینی میانجیگر می‌نماید.

۳. در جایی که میانجیگر انتصاب خود را رد می‌نماید، مرکز باید با در نظر گرفتن توصیف طرفین از اولویت‌های ایشان، آن‌طور که مطابق ماده ۲-۲ (ث) این قواعد نزد مرکز ثبت شده، یک میانجیگر را نصب نماید. مرکز باید پیش از انتصاب نظرات طرفین را جویا شود.

۴. هنگامی که اعلامیه قبولی توسط میانجیگر امضا شود و پیش‌پرداخت هزینه‌های میانجیگری مندرج در ماده ۱۶ این قواعد پرداخت شود، مرکز پرونده میانجیگری را به میانجیگر ارجاع می‌دهد.

ماده ۶: جایگزینی میانجیگر

در صورتی که میانجیگر قادر به انجام وظایف خود نباشد یا در صورت عدم پذیرش میانجیگر توسط طرفین، مرکز، بنا به درخواست مشترک طرفین، نسبت به تعیین میانجیگر دیگری مطابق با ماده ۴ این قواعد اقدام می‌نماید.

ماده ۷: نقش میانجیگر

۱. میانجیگر باید به روشی مستقل و بی‌طرف، طرفین را برای دستیابی به یک راه حل اختلاف قابل پذیرش و رضایت‌بخش یاری دهد. میانجیگر هیچ‌گونه اختیار و قدرتی برای تحمیل توافق بر طرفین ندارد.

۲. میانجیگر باید مطابق اصل آزادی اراده طرفین و اصل انصاف عمل کند.

ماده ۸: اسقاط مسئولیت

به استثنای تخلفات عمدی، طرفین هرگونه ادعای مبتنی بر فعل یا ترک فعل مرتبط با میانجیگری را علیه مرکز، کارکنان مرکز و میانجیگر در وسیع‌ترین حدی که قانون حاکم اجازه دهد، اسقاط می‌کنند.

بخش سوم: جریان میانجیگری

ماده ۹: اداره میانجیگری

۱. میانجیگری باید مطابق با توافق طرفین اداره شود. در صورت عدم وجود چنین توافقی، میانجیگر باید جریان رسیدگی را به گونه‌ای اداره کند که از تاخیر و هزینه‌های غیرضروری جلوگیری شود و اوضاع و احوال پرونده و نظرات طرفین را مورد توجه قرار دهد.

۲. پس از ارجاع پرونده به میانجیگر، وی باید فوراً نظرات طرفین را برای تعیین جلسه‌ای مقدماتی برای بحث در مورد نحوه پیشبرد جریان میانجیگری و تهیه جدول زمانبندی جویا شود. یادداشتی کوتاه حاوی خلاصه‌ای از توافق طرفین در رابطه با اداره جریان میانجیگری، شامل اطلاعاتی از قبیل زبان، زمان و محل جلسات، اظهارات ارائه شده و مشخصات شرکت‌کنندگان توسط میانجیگر تهیه می‌شود و به طرفین ارائه می‌گردد و یک رونوشت آن به مرکز ارسال می‌شود.

۳. تمامی طرفین باید در تمام مدت میانجیگری با حسن نیت عمل کنند.

۴. هر طرف می‌تواند پیشنهاداتی را برای حل اختلاف به میانجیگر ارائه دهد.

۵. میانجیگر حق مشورت جداگانه با هر یک از طرفین را دارد، مگر آن‌که تمامی طرفین به طور کتبی خلاف آن توافق کنند.

ماده ۱۰: قانون حاکم

۱. اداره جریان میانجیگری تابع قوانین ایران است، مگر آن‌که تمامی طرفین به طور کتبی خلاف آن توافق کنند.

۲. رابطه میان مرکز و هر شخص شرکت‌کننده در میانجیگری، از قبیل طرفین، نماینده(ها) و مشاور(های) طرفین، میانجیگر(ها) و کارشناس(ها)، تابع قوانین ایران است.

ماده ۱۱: محرمانگی

۱. میانجیگری بر مبنای این قواعد محرمانه است. طرفین، نماینده(ها) و مشاور(های) طرفین، میانجیگر(ها) و کارشناس(ها)، مرکز و کارکنان مرکز متعهد هستند که هیچ‌یک از اسناد، حقایق یا سایر اطلاعات مربوط به اختلاف یا جریان میانجیگری را برای اشخاص ثالث فاش نسازند.

۲. هیچ‌یک از مشاهدات، اظهارات یا پیشنهادات ارائه شده در اثنای میانجیگری یا اسنادی که به منظور میانجیگری تهیه شده‌اند، نباید خارج از میانجیگری فاش شوند یا بدون رضایت کتبی تمامی اشخاص حاضر در میانجیگری استفاده شوند، مگر در حدود لازم برای اجرای موافقت‌نامه کتبی حل و فصل اختلاف یا در مواردی که به موجب قانون حاکم به نحو دیگری ضروری باشد.

۳. جلسات میانجیگری خصوصی است. با رضایت میانجیگر، طرفین می‌توانند توافق کنند که اشخاصی غیر از طرفین، نماینده(ها) یا مشاور(های) آنها در جلسات شرکت کنند.

۴. در صورت عدم توافق طرفین خلاف آن و مگر آن‌که به موجب قانون حاکم منع شده باشد، موافقت‌نامه حل و فصل اختلاف باید محرمانه باقی بماند، به استثنای آن‌که یک طرف، به میزانی که به موجب قانون حاکم یا برای اجرای موافقت‌نامه حل و فصل اختلاف لازم است، حق افشای آن را داشته باشد.

بخش چهارم: ختم جریان رسیدگی و موافقت‌نامه حل و فصل اختلاف

ماده ۱۲: ختم جریان رسیدگی

۱. جریان میانجیگری در موارد زیر خاتمه می‌یابد:

الف) با امضای موافقت‌نامه حل و فصل اختلاف متضمن ختم دعوی توسط تمامی طرفین؛

ب) اگر درخواست معیوب یا ناقصی به مرکز ارائه شده باشد و مطابق درخواست مرکز طبق بند ۴ ماده ۲ قواعد در مدت زمان مناسب اصلاح نشده باشد؛

پ) با انقضا مهلت تعیین‌شده توسط میانجیگر یا طرفین برای حل و فصل اختلاف، در صورتی‌که با موافقت میانجیگر و طرفین تمدید نشود.

ت) در صورت عدم پرداخت ودیعه‌ها مطابق ماده ۱۸ یا هزینه‌های اداری مطابق ضمیمه الف قواعد در مهلت تعیین‌شده توسط مرکز.

۲. میانجیگر باید ختم میانجیگری را به طور کتبی به مرکز اطلاع دهد. در این مکاتبه باید تاریخ ختم و اینکه آیا میانجیگری منجر به حل و فصل کامل، جزئی یا عدم حل اختلاف شده است، مشخص شود.

۳. مرکز باید ختم میانجیگری را به طور کتبی تایید نموده و آن را به میانجیگر و طرفین ابلاغ نماید.

۴. به درخواست میانجیگر یا هر یک از طرفین، مرکز باید گواهی میانجیگری صادر نماید. گواهی میانجیگری تصدیق می‌کند که میانجیگری صورت گرفته است و بیان می‌کند که آیا میانجیگری منجر به حل و فصل اختلاف شده است یا خیر. مرکز می‌تواند برای صدور گواهی میانجیگری هر سند مرتبطی را از میانجیگر یا طرفین مطالبه کند. این اسناد باید به زبان انگلیسی یا فارسی ارائه شوند یا به یکی از این زبان‌ها ترجمه رسمی شوند.

ماده ۱۳: موافقت‌نامه حل و فصل اختلاف

۱. حل و فصل اختلاف تنها در صورتی حاصل می‌شود که به طور کتبی تنظیم شده و به امضای همه طرفین جریان رسیدگی رسیده باشد، مگر آن‌که تمامی طرفین به طور کتبی به نحو دیگری توافق کرده باشند.

۲. به درخواست طرفین، و در صورتی که میانجیگر نسخه اصلی امضا شده موافقت‌نامه حل و فصل اختلاف را به مرکز ارائه دهد یا در صورتی که طرفین موافقت‌نامه حل و فصل اختلاف را در مرکز امضا کنند، مرکز می‌تواند اصالت موافقت‌نامه را تایید نماید.

بخش پنجم: سایر جریان‌های رسیدگی

ماده ۱۴: توسل به سایر جریان‌های رسیدگی

۱. موافقت‌نامه میانجیگری مطابق این قواعد مانع از سرگیری یا ادامه رسیدگی قضایی، داوری، یا رسیدگی‌های مشابه در رابطه با اختلاف نمی‌باشد، مگر آن‌که تمامی طرفین به طور کتبی به نحو دیگری توافق کرده باشند یا توسط قانون حاکم منع شده باشد.

۲. میانجیگر نباید در هیچ‌گونه جریان قضایی، داوری، یا جریان‌های مشابه در رابطه با اختلافی که موضوع رسیدگی مطابق این قواعد بوده رسیدگی نموده یا در حال رسیدگی باشد، به عنوان قاضی، داور، کارشناس، نماینده یا مشاور یک طرف، در گذشته یا حال، عمل کرده باشد، مگر آن‌که تمامی طرفین به طور کتبی به نحو دیگری توافق کرده باشند.

ماده ۱۵: قابلیت پذیرش دلیل در سایر جریان‌های رسیدگی

در صورت عدم توافق طرفین خلاف آن، موارد زیر نباید به هیچ وجه توسط یک طرف به عنوان دلیل در سایر رسیدگی‌ها اعم از قضایی، داوری یا رسیدگی‌های مشابه ارائه شود، مگر آن‌که قانون حاکم آن را لازم بداند:

الف) هرگونه مشاهدات، اظهارات یا پیشنهادات ارائه شده در جریان میانجیگری یا مدارکی که به منظور میانجیگری تهیه شده‌اند، مگر اینکه توسط طرفی که خواستار ارائه آنها است به طور مستقل قابل دستیابی باشد؛ یا

ب) شهادت میانجیگر در مورد هر جنبه‌ای از جریان میانجیگری.

بخش ششم: هزینه‌ها

ماده ۱۶: هزینه‌های میانجیگری

۱. علاوه بر حق الزحمه و مخارج میانجیگر، هزینه‌های میانجیگری شامل حق الثبت و هزینه‌های اداری مطابق با ضمیمه الف قواعد لازم‌الاجرا در تاریخ ثبت درخواست در مرکز می‌باشد.
۲. حق الزحمه میانجیگر بر اساس زمان صرف شده توسط میانجیگر بر مبنای نرخ ساعتی که توسط میانجیگر و طرفین پیش از شروع میانجیگری توافق شده است، محاسبه می‌شود، مگر آن که طرفین و میانجیگر به نحو دیگری توافق نمایند.
۳. پرداخت حق الزحمه و مخارج میانجیگر بر عهده طرفین است. هرگونه اختلاف نظر راجع به حق الزحمه و مخارج میانجیگر باید به مدیر مرکز ارجاع و توسط وی اتخاذ تصمیم شود.

ماده ۱۷: تسهیم هزینه‌ها

۱. کلیه هزینه‌های میانجیگری به طور مساوی بین طرفین تسهیم می‌شوند، مگر آن که تمامی طرفین به طور کتبی به نحو دیگری توافق کرده باشند. طرفین مشترکا و منفردا در قبال کلیه هزینه‌های میانجیگری مسئول هستند.
۲. کلیه هزینه‌هایی که شخصا توسط هر یک از طرفین در رابطه با میانجیگری انجام شده، از قبیل هزینه‌های قانونی، بر عهده همان طرف است، مگر آن که تمامی طرفین به طور کتبی به نحو دیگری توافق کرده باشند.

ماده ۱۸: تودیع هزینه‌ها

۱. مرکز می‌تواند، پیش از انتصاب یا تایید میانجیگر، از هر یک از طرفین بخواهد که به طور مساوی مبلغی را بابت پیش‌پرداخت هزینه‌های میانجیگری مندرج در ماده ۱۶ قواعد تودیع نمایند. در صورت عدم پرداخت سهم هر یک از طرفین، طرف دیگر در پرداخت کل پیش‌پرداخت هزینه‌های میانجیگری آزاد است.
۲. مرکز می‌تواند در مقاطع زمانی مختلف از طرفین درخواست نماید که پرداخت‌های بیشتری برای هزینه‌های میانجیگری انجام دهند.

۳. هرگاه ظرف مهلت مقرر از سوی مرکز، ودیعه‌های مقرر، جزنا یا کلا، پرداخت نگردد، مرکز باید مراتب را به اطلاع طرفین برساند تا یکی از ایشان مبلغ موردنظر را پرداخت کند. چنانچه این پرداخت ظرف مهلت مقرر از سوی مرکز انجام نشود، مرکز می‌تواند حسب مورد، دستور تعلیق یا ختم جریان میانجیگری را صادر کند.

۴. تمامی پرداخت‌های مربوط به هزینه‌های میانجیگری به حساب مرکز تودیع شده و توسط مرکز نگهداری می‌شوند. هرگونه سود حاصل از ودیعه‌ها متعلق به مرکز می‌باشد.

ضمیمه الف: جدول هزینه‌ها

جدول هزینه‌های حاضر از ابتدای ۱۵ ژوئیه ۲۰۲۱ لازم‌الاجرا بوده و بر تمامی میانجیگری‌هایی که از این تاریخ آغاز شوند، قابل اعمال می‌باشد.

۱. حق الثبت (غیر قابل برگشت)

۱-۱. حق الثبتی معادل ۲۵۰ یورو برای انتصاب میانجیگر اعمال می‌گردد.

۱-۲. در صورتی که طرفین از مرکز بخواهند بیش از یک میانجیگر را نصب یا تایید کنند، یا جایگزینی برای میانجیگر(ها) تعیین کنند، مرکز برای هر انتصاب یا تایید، مبلغی اضافی معادل ۲۵۰ یورو را اخذ می‌کند.

۱-۳. مرکز، تا پرداخت کامل حق الثبت، نسبت به انتصاب یا تایید میانجیگر اقدام نمی‌کند.

۱-۴. حق الثبت غیر قابل برگشت است.

۲. هزینه‌های اداری

۲-۱. هزینه‌های اداری محاسبه شده مطابق جدول ذیل، بر تمامی میانجیگری‌هایی که توسط مرکز اداره می‌شوند، اعمال می‌گردد.

مبلغ مورد اختلاف (به یورو)	هزینه‌های اداری (به یورو)
تا ۵۰,۰۰۰	۵۰۰
از ۵۰,۰۰۱ تا ۱۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰
از ۱۰۰,۰۰۱ تا ۵۰۰,۰۰۰	۱,۵۰۰
از ۵۰۰,۰۰۱ تا ۱,۰۰۰,۰۰۰	۳,۵۰۰
از ۱,۰۰۰,۰۰۱ تا ۲,۰۰۰,۰۰۰	۴,۵۰۰
از ۲,۰۰۰,۰۰۱ تا ۵,۰۰۰,۰۰۰	۶,۵۰۰
بیش از ۵,۰۰۰,۰۰۰	۹,۰۰۰

۲-۲. مرکز برای تمامی میانجیگری‌ها، مبلغی معادل ۵۰۰ یورو، به عنوان حداقل هزینه‌های اداری، اخذ می‌نماید، مگر این‌که به نحو دیگری تصمیم‌گیری نماید.

۲-۳. هزینه‌های اداری شامل حق الزحمه و مخارج میانجیگر نمی‌شود.
۲-۴. در مواردی که مبلغ مورد اختلاف در جریان میانجیگری افزایش یابد، مرکز می‌تواند مطابق آن هزینه‌های اداری را تعدیل نموده و از طرفین مطالبه نماید.